

ANGELČEK

Priloga „Vrtcu“.

Štev. 12. Ljubljana, dne 1. decembra 1909. XVII. tečaj.

DEKLICA IN SENICA.

Deklica:

„Ti sama si tukaj ostala,
ti nisi od nas odbežala,
seničica ti?
Saj lepše je v južnih vrtovih
kot v naših sneženih gozdovih,
oj ptičica ti!“

Senica:

„Kako naj pustim te livade,
kjer svoje gojila sem mlade?
Cifuj, cificuj!
Pa daj mi, oj, lačni kaj kruha,
snežena pokriva vse rjuha,
cifuj, cificuj!“

Deklica:

„Ná kruhka, predraga senička,
ná kruhka, oj drobčkена ptička,
le nič se ne boj!
Le večkrat prileti še, prosim,
na okno ti žita natrosim,
oj ptiček ti moj!“

Senica:

„Oj hvala, stotera ti hvala,
dobrotna ti deklica mala!
Cifuj, cificuj!
Na pômlad bom v gozdič zletela,
o tvoji dobroti bom pela,
cifuj, cificuj!“

Bogumil Gorenjko.

KAJ NAS UČI PRATIKA?

13. Svetniki — nemučenci.

Babica: Razen apostolov in mučencev se vsi drugi svetniki imenujejo spoznavalci in sicer škofje in neškofje; svetnice pa, ki niso bile mučenice, so ali device ali nedevice.

Marica: O, taki svetniki so pa laže prišli v nebesa, ni jim bilo treba trpeti toliko in tolikih bridkosti.

Babica: Kakor je. Pri mučencih je bilo trpljenje pač bridkejše, to je res; a je bilo navadno hitro prestano. Drugi svetniki so pa morali vse življenje prenašati mnoge težave. Mnogo je bilo takih, ki so pretrpeli enako preganjanje kakor mučenci, in le zato niso prišteti mučencem, ker niso bili umorjeni, marveč so umrli naravne smrti. A če se tudi ne oziramo na preganjanje v pravem pomenu, moramo vendar priznati, da so tudi navadni svetniki imeli mnogo bridkosti in so izvrševali imenitna in težavna dela ter enako zaslužijo, kakor mučenci, častno ime: junaki, junakinje! Saj je Jezus sam napovedal: „Nebeško kraljestvo silo trpi, in le silni si ga bodo prisvojili.“ In sv. cerkev razglasi za svetnike le take, o katerih je popolnoma dokazano, da so se odlikovali po izredno velikih ali junških čednostih. Zato se večkrat o njih bere, da so prestali nekrvavo mučeništvo za Jezusa. Sveti Avguštin primerja hrabro in stanovitno premagovanje izkušnjav naravnost mučeništvu, ko pravi: „Gotovo boš kronan in veljaš za mučenca, ako premagaš vse izkušnjave!“

Janko: Oj, potlej pa ni nič razločka med mučenci in drugimi svetniki, in zopet bo rekla Marica, da je ona zmagala takrat, ko se je potegovala za prvaštvo mučencev, jaz pa sem še bolj hvalil apostole.

Babica: Janko, še nekoliko globočji pomisli, pa boš videl, da se zmaga ravno v tem nagiblje na tvojo stran. V resnici res ni bistvenega razločka med mučenci in drugimi svetniki. Vsak pravi svetnik in vsaka prava svetnica — vsi svetniki so bili pripravljene vse raje pretrpeti, vse raje žrtvovati, tudi raje dati življenje kot z grehom kdaj žaliti Boga. Pravi mučenci

seveda morejo biti le oni, ki žive ob času preganjanja, drugi so mučenci le po svoji junaški volji v nekrvavem mučeništvu.

Zato se mi res zdi temeljitejša razvrstitev vseh svetnikov v ti-le dve skupini: nedolžni in spokorniki. S tem bodi pa tudi zazdaj zaključen nauk, ki nam ga daje pratka: **posnemajmo svetnike!** Najbolj srečni so oni, ki so se v svojem — dolgem ali kratkem — življenju obvarovali prvega smrtnega greha, ker so tako ostali ves čas nedolžni. Precej za njimi pa moramo blagrovati vse one, ki so z resno pokoro popravili zadnji smrtni greh (in seveda z njim tudi vse druge, če so jih bili že poprej kaj storili).

Navodilo svetniškega življenja, ki nas ga uči prak-tika, je prav kratko: kdor se z lenobo in zanikarnostjo privadi greha in počenja hudobije, je grešnik, in če tako vztraja do smrti — pogubljenec; kdor pa se vztrajno varuje greha in se privadi čednosti, je poštenjak, in če v tem vztraja do konca — svetnik!

* * *

Sv. Nikolaj. Izmed vseh svetniških praznikov v letu je menda otrokom najbolj znan in zaželen god sv. Nikolaja ali Miklavža. Živel je ta sveti ljubljeneц pridne mladine v začetku IV. stoletja v Mali Aziji. Imel je bogaboječe starše, pa je bil tudi sam bogaboječ.

Vsako sredo in petek se je postil že kot dete in tega posta ni opustil vse svoje žive dni. Posebno se je prizadeval za tri najimenoitnejše krščanske čednosti: čistost, usmiljenost in pobožnost. Da bi si ohranil nedolžnost srca, se je skrbno izogibal slabe družčine in grešne nevarnosti. Po očetovi smrti je podedoval precejšno premoženje, pa je sklenil, vse razdeliti med ubožce. Ravnal se je natanko po Jezusovem nauku: da bi levica ne vedela, kaj je dala desnica.

V bližini je stanoval plemenitaš, ki je bil nagloma ubožal. Nikolaju so se posebno smilile njegove tri hčere, ki so bile vsled nenadnega uboštva v nevarnosti, da bi ne zašle na napačna pota. Skrivaj torej

vrže nekega večera mošnjo denarja v hišo. In ko je videl, kako se je dobro obrnilo njegovo darilo, je enako ponavljal svoje plemenito usmiljenje še dva večera, da so bile preskrbljene vse tri hčere.

Rad je molil, zgóđaj vstajal in opravljaj službo božjo; Bog ga je zato poklical v duhovski stan. V mestu Miri so volili škofa in prosili Boga, naj jim ga dá po svoji volji. Razodeto jim je bilo: „Kdor pride prihodnjega jutra prvi v cerkev, bo njihov škof.“ Sv. Nikolaj, ki tega ni vedel, pride po svoji navadi prvi v cerkev. Z velikim veseljem mu povedó, kaj so bili določili, in ga postavijo za škofa. In bil je res višji pastir po volji božji.

Slika se v škofovski obleki in na knjigi ima tri jabolka z ozirom na njegov trojni dar, ali pa tri kruhe, ker je bilo nekoč po njegovem prizadevanju mesto Mira rešeno lakote.

Pridni otroci se zelo veselé njegovega godu zaradi daril. Prosili naj bi si pa še posebno tega darú, da bi ne bili pridni samo nekaj dni pred njegovim godom, marveč vse leto, ne le v otroški dobi, marveč vse dni svojega življenja, kakor je on bil.

Interrus.

TONČKOV POGUM.

„Mati, jaz pa parkljev prav nič več se ne bojim.

O, če pride, ne bom molil, kar na peč zbežim!“

Zunaj pa po zmrzli poti prirožljá rogač ...

To se Tončku je potresla vsaka nitka hlač!

„Mati, lejte, saj že molim!“

To vam je hitel —

K sreči, da je grdi parkelj takrat mimo šel!

Mokriški.

KAKO JE MATIJČEK TEPEŽKAL.

No, Matijček, jutri pojdeš pa Mihatovega strica tepežkat,“ so dejali Lipovčanova mati svojemu sinku na dan svetega Janeza. „Prosi starega očeta, da ti urežejo na vrtu lepo šibo, pa kako tepežno pesem se nauči!“

Vesel je bil Matijček teh materinih besed in brž je prosil starega očeta, da mu urežejo lepo šibo.

Stari oče so imeli radi Matijčka in so mu izpolnili vsako pametno prošnjo, če so jo le mogli. „He, he,“ so se nasmejali, „no, če ne boš mene nič tepežkal, Matijček, pa ti urežem šibo.“

„Tudi vas bom; pa vseeno mi jo urežite,“ je prosil Matijček.

„Vseeno? No, pa ti jo bom,“ so rekli dedek in so odšli na vrt, čeprav je bilo snega do kolena; urezali so lepo šibo iz leskovega grma, da je Matijček veselo zavriskal, ko so jo prinesli v hišo.

„Bog povrni, dedek! Kako vas imam rad!“ je dejal Matijček, pa objel in poljubil starega očeta. Oni pa so se zadovoljno smejali, ker so ustregli svojemu ljubljenu.

Nato je vzel Matijček s police „Vrtec“ in se je naučil tepežno pesem Mokriškega:

„Naj bo teta, naj bo striček,
naj bo botra, vsak kristjan
mora danes se rešiti
nam na naš tepežni dan.

Prej ga mi ne izpustimo,
da poda nam kakšen dar:
naj so lešniki, orehi,
naj potvica, naj denar.

Kogar pa vznemirja burja,
naj ostane za pečjo,
gladen zre naj skozi okno,
prida tak nikdar ne bo.“

Preden je šel Matijček spat, je še enkrat ponovil svojo „tepežnico“, se zavil v mehko posteljico, zmolil še očenaš v čast angelčku-varihi, nato pa zaspal in sanjal sladke sanje, kakor jih more sanjati le brezskrbna, nedolžna duša . . .

* * *

Drugo jutro, na tepežni dan, je takoj po zajtrku natepežkal očeta, mater in starega očeta.

Oče so segli v žep in mu dali lepo dvajsetico; mati so prinesli v predpasniku iz kašče žarno rdečih jabolok; stari oče pa so odprli svojo skrinjo — Matijček je pričakoval, kaj bo. Vedel je, da mu bodo dali dedek nekaj posebnega — in privlekli so iz nje lepo porcelanasto racko. Na hrbtu je imela podolgovato poko, kamor se spravlja denar.

„Na, Matijček, jaz ti dam pa ‚šparovček‘. Kadar bo poln, mi ga boš dal pa nazaj,“ so se nasmejali stari oče.

„Jaa,“ je namežikal Matijček. Poznal je starega očeta, da se radi šalijo in ga radi podražijo.

Brž je vrgel Matijček svetlo dvajsetico v lepo racko in jo postavil na okno. Nato je vzel iz šolske torbe Berilo in drobno Računico in druge šolske potrebščine — naš Matijček je hodil že v drugi razred — pa si je pripel prazno torbo čez ramo in vzel iz kota lepo, dolgo leskovko. „Mati, jaz grem tepežkat k stricu.“

„No, le pojdi! Pa počasi hodi, da ne padeš! Včeraj popoldne se je otajalo, pa je ponoči pomrznilo, da je taka cesta kot zrcalo. — Ali znaš pesmico?“ so mu še dejali mati. In Matijček je prikimal.

Potegnili si je kučmo čez ušesa, stisnil palico pod pazduho, roke pa v gorke hlačne žepe. Skrb — kakor še nikdar — mu je težila mlado srce: „Kaj, če ne bo znal pesmice?“ Pa jo je spet dvakrat polglasno ponovil, in že je bil pri stričevi hiši.

Zleknil je zopet kučmo nazaj in malo boječe odprl vrata. „Kaj če ne bo šlo?“

Toda šlo je dobro. Izpočetka se mu je malo tresel glas, toda vedno krepkeje, vedno močnejše je deklamiral tepežno pesmico. Posebno zadnjo kitico — češ, jaz se nisem ustrašil slabega vremena, nisem ostal za pečjo, ampak sem se napotil na pot, ki je za takega moža kot jaz — veliko delo.

Striček so se smehljali v svoje že osivele brke in pohvalili Matijčka: „Ti presneti Matijček ti, kako se je lepo naučil!“

Matijček je bil vesel pohvale, da bi bil zavrnil, a je malo povedil glavico kot v sramu.

Stric pa so že rožljali s ključi v hram in prinesli v skledi orehov, hrušk in jabolk, da je bila polna torba. Lepo se je zahvalil Matijček in hotel oditi.

„No, Matijček, čakaj malo, no!“ In stric so vzeli mošnjiček iz žepa in stisnili Matijčku dve beli, svetli dvajsetici.

„Bog povrni, stric.“ In odšel je Matijček vesel; saj ni bil še nikdar tako bogat kot ta dan. Kdo bi mu zameril, če je pozabil na materin opomin in je tekel proti domu. Pa joj nesreče! Izpodrsne mu na gladki, zmrzli cesti, in že je ležal na tleh, kakor je bil dolg in širok.

Zajokal je Matijček in se počasi pobral. Pogledal je v roko in belih dvajsetic ni bilo več! Pozabil jih je djati v žep in jih je tiščal kar v roki. Ko je pa padel, se je udaril v roko in jih je izpustil.

Kje sta beli dvajsetici?

Iskal ju je Matijček, a ni ju mogel najti. Začelo ga je zebsti, obrisal si je roke in se napotil proti domu.

„No, kako si opravil? — Kaj pa se držiš tako kisko, Matijček?“ ga vprašajo mati, ko stopi v vežo.

„Zebe me,“ odgovori Matiček polglasno. Bal se je povedati, da je padel in izgubil dvajsetici, da ga ne bi mati kregali in bili hudi, ker jih ni ubogal in šel počasi.

Šel je v hišo, odprtil si polno torbo, se malo ogrel, nato pa sedel sredi hiše na tla in začel tretji lepe, debele orehe. Včasih, zdajpazdaj se mu je oglasila vest, da ni povedal materi resnice; oglasila se je vest in mu vznemirjala nedolžno dušo...

* * *

Na Silvestrov večer pa so prišli stric k Lipovčanovim malo povasovat.

Nabasali so si vivček, vzeli iz zapečka žveplenko in prižgali, da jih je objel siv oblaček tobakovega dima.

„No, Matijček, ali si si kaj kupil za tisti dve šestici, ki sem ti ju dal za tepežnike,“ so vprašali.

Matijček je zardel prav do ušes in pogledal v tla.

„Ti otrok, ti tak! Zakaj pa nisi nič povedal? Ali ne veš, da se ne sme kar tako obdržati denarja in da se mora vse povedati staršem? Zakaj nisi povedal?“ so se razjezili mati nad Matijčkom.

„Bal sem se,“ je dejal Matijček in z jokavim glasom povedal vso žalostno historijo svojega tepežkanja.

„No, ali bi ne bil mogel tega povedati precej. Zdaj imaš dva greha, ker me nisi ubogal in si tekel domov grede, in ker nisi povedal resnice. Zato si se tako kisko držal, ko si prišel domov. Zdaj šele vem. Nikdar več ne smeš storiti tako! Saj vidiš, da se vse izve,“ so ga karali mati.

Stric pa so se smehljali. Potegnili so mošnjiček in mu dali drugi dve — še bolj svetli — dvajsetici: „No, le vedno ubogaj mater, Matijček! In vedno govori resnico, čeprav je včasih težko.“

Vesel je vrgel Matijček svetli dvajsetici v ‚racko‘, in je bil vesel, da se je vse izvedelo. Kolikrat je mislil že sam povedati materi, pa mu je bilo tako težko! Zdaj pa so vse povedali stric, in on ima čisto vest, in to je še najboljše.

Bogumil Gorenjko.

ŠKRJANČEV PEPČEK.

O, Škrjančev Pepček, to vam je razposajenček! Tak je kot živo srebro. Povsod ga je dosti. Zdaj je v napotje v kuhinji mamici in dekli; zdaj zopet ateju v sobi, ko piše, počiva ali čita.

Zadnjič je zadremal atej v sobi na divanu. Mama je prepovedala Pepčku v sobo, a ta se je hitro zmužnil vanjo, potegnil ateja za dolgo črno brado in mu dejal na uho: „Slišiš, še solnce sije, ti pa že spiš. Saj še putka ni šla spat.“

Seveda malo nejevoljen je bil atej — a kaj je hotel? Zaspavec ga je popustil, vstal je, pokril se z žametovo čepico, in šla sta s Pepčkom na vrt, kjer ga je radovedni sinko izpraševal o tem in onem! Od-

Sveti večer.

govarjal je atej Pepčku še dosti potrpežljivo, rad je ustregel željam svojega edinca. Potegnil je Pepček tudi zaspanega Hektorja, ležečega pred svojo hšico, za rep; a Hektor mu je takoj pokazal ostre zobe.

Atej je moral potem v pisarno. Pepčka pa je peljal nazaj v kuhinjo; kajti samega se ni upal pustiti na vrtu, ker bi mu kmalu učinil kaj kvarnega.

Pepček je ostal v kuhinji sam. Služkinja je šla v vežo in pustila na mizi pisenski papir in črnilo, ker je hotela ravno pisati; le držala in peresa ni bilo. I kaj si Pepček izmislil? Vzame zobotrebec namesto držala, pomoči ga v črnilo in počeka z njim ves papir. Na kuverto pa tudi nariše nekaj kavk . . .

Ko pride dekla nazaj v kuhinjo, zagleda pridnega pisarja in slikarčka pri mizi.

„Za božjo voljo, Pepček, kaj pa počneš? O ti nesrečni otrok, ti,“ vzklikne, ko zagleda Pepčkove čačke na pismu. A Pepček se ne briga za njene besede, ampak reče: „Poglej Francka, kako sem lepo napisal, še lepše kot ti. In tudi narisal sem petelinčka s štirimi nogami, kakor ga še nisi videla nikdar.“

„Ti si še hujši kot petelin,“ mu reče Francka. Vrata se odpro in v kuhinjo pride gospa mama. Ni vedela, ali bi se smejala ali jezila nad svojim sinčkom. Prime ga za črne kodre in ga trdo posvari. Moral je prositi deklo odpuščenja in ji dati iz svojega nabiralčka štiri vinarje za papir in kuverto. To se mu je hujše zdelo, kakor bi bil pokusil leskovo mast.

A sicer je Pepček tudi priden. Prav lepo moli zjutraj, opoldne in zvečer. Zna že precej molitvic na pamet. Pa tudi pevček je; poje tako glásno, da se ga povsod dobro sliši v sosedno hišo.

Posebno zadnji mesec je postal Pepček precej priden in poslušen, ko ve, da se bliža sveti Miklavž s svojimi darovi. Zato Pepček s Francko in mamico prav pridno moli.

Če bo Miklavž uslišal Pepčkovo prošnjo, vam bom pa vdrugič povedal.

Zvonko.

V KOČI KONCEM VASI.

(Božična prigodba.)

Zazvonil je zvon tako milo, da je utihnil hrup na cesti, da je celo lačni vran zletel molče čez snežno ravan proti gori. Prazna je bila cesta; vse se je zbralo po hišah, da čaka polnoči, velike ure odrešenja. In če kje roma samotni potnik skozi večer, speši korak, da čimprej pride v vasico k ljudem, da ne bo sam taval ta sveti večer v noči in v mrazu.

Vse božičuje. Gospodarji kadijo in škrope z blagoslovljeno vodo hrane; gospodinje nalagajo v peč polena, da se širi prijetna toplota po izbi; deca prižiga pisane svečice pri jaslicah in poje vesele božičnice; dedek pa sedé v zapečku, pušijo iz vivčka in pripovedujejo bajke in sanjajo z odprtimi očmi srečne mladostne dni, ko so tudi stali še kot pastirček pri jaslicah in peli kakor sedaj vnučki.

Vse je utihnilo v tajni božični radosti. Celo mlinar je zaprl vodo, da ne ropočejo kolesa, in ne šumi voda v koritih.

Toda v koči koncem vasi, pri Skončarjevih, ni tako vesel sveti večer. Nekako prazna se zdi izba gospodinji Skončarici. In kako tudi ne? Saj praznuje že četrti sveti večer brez moža. In ravno ob takih svečanih dneh, ravno ob največjih praznikih, občuti človek nekako praznoto, če ni vseh doma, ki bi morali bítí.

„Jože, „ave Marija“ zvoni! Daj, bomo pokropili shrambe,“ reče sinu.

Pa nasuje v pisker žerjavice in natrese nanjo dišečega kadila, v skodelico pa nalije blagoslovljene vode, vzame iz mize škropilo, pa gresta. Jože nosi pisker z žarečim ogljem. Nanj nasipa zdajpazdaj kadila, mati pa škropi in moli naprej. Tako obideta vse shrambe.

Angelica, deklica kakih osmih let, pa nažge tačas svečke pri jaslicah in moli za očeta, ki božičuje daleč v tujini, v Ameriki. Morda sam in zapuščen in misli na domače. Morda pa so se zbrali prijatelji pri čašah toplega čaja in se pogovarjajo o lepi Dolenjski in o

domu. Tako misli deklica in moli za očeta, da bi imeli ve-
ele praznike, da bi bili zdravi in da bi se kmalu zopet
vrnili v miljeno domovje.

Mati in sin se vrmeta v hišo: „Hvaljen bodi Jezus
Kristus!“ — „Amen“, odgovori Angelica.

Pokadita in pokropita še hišo, nato pa mati zlije
preostalo blagoslovljeno vodo v peč, da bi varoval
hišo sveti Florijan ognja v bodočem letu, oglje pa
strese v podpeček.

* * *

Zunaj pa je bajna božična noč. Vse: njive, logi,
hribi, gore, vse je zavito v bel plašč, bleščeč v žarkih
srebrne lune in zlivajoč se v stotere bleščeče bôje.
Vse nebo je posuto z milijoni zvezdic, belih in velikih.
Pa saj to niso zvezdice; to so le angelci božji, ki
gledajo radostno na svet, ki mu je pred dvetisoč leti
došlo odrešenje. Za luno se podijo beli oblaki veselo
in radostno! morda pa to niso oblaki; morda so bele,
mehkorune ovčke, ki so jih na sveto noč prinesli pa-
stirčki novorojenemu Zveličarju v betlehemeski hlevček.
Čez polje piha sapica, šepeta nekaj v vrhovih samot-
nega gozdiča za vasjo in beži dalje. Morda je pa ta
sapica odmev tistega srečnega betlehemskega poročila,
ki so ga prinesli angelci srečnim pastirjem na betle-
hemeskih tratah?

Kakor bajka je božična noč. Kakor bi sanjale,
se stiskajo bele, drobne vasice med drevje vrtov. V
vsaki hiši gori pod stropom svetilka; ne gori kakor
druge večere; ne, nekako motno, kakor bi dremala in
sanjala kdove — o čem lepem. Po izbi se širi duh
kadila; opojno se vlega po mizi in po posteljah. V
kotu se blešče zlate niti okraskov v pramenih drema-
joče lučke pri jaslicah. Niso velike in bogate te jaslice;
ne, toda narejene so z ljubeznijo, in kaj je več kot
ljubezen? V sredi hlevček, zbit iz šesterih deščic, ki
so prevlečene z zlatim papirjem. V hlevcu pa Jezusček,
deviška Mati in rednik Jožef. V ozadju pa dolgouhi
osliček in volk. Pred hlevcem kleče pastirčki; ta je
ravno prignal mehkoruno jagnje Odrešeniku v dar —
ej, da sem jaz ta pastirček! Po hribcu, pokritem z lepim
zelenim mahom, so raztresene črede. Pod hrastom sedi

pastirček in piska na dolgo piščal. K skalnemu vodnjaku je prišla marogasta krava; tam pa gredo trije potniki. Prišli so se najbrž popisat v Davidovo mesto, pa so slišali o največjem čudežu: da je rojen Bog, in sedaj gredo, da poiščejo hlevček in padejo pred rojenega Mesijo. V ozadju pa se dvigajo stolpi in visoke hiše — Betlehem — mesto; čez cel hribček pa vodi do njega bela, s peskom posuta pot. Nad jaslicami pa se ziblje na niti zlata zvezda, ki zalesketa v rdečem soju lučke, kadar se premakne.

In tako je v vsaki hiši. V eni so lepše, v eni revnejše jaslice. A vse so stavljene iz ljubezni. Ni božičnih drevesc po kmečkih hišah — morda ima božično drevesce trgovec v trgu ali učitelj morda — toda v kmečkih hišah so jaslice, ki jih je postavila ljubezen nedolžnih otrok s čistimi rokami, in ki imajo več pomena kot bogata smrečica.

Neka svečanost vlada v hiši, kakor bi hodili angelci in bi delili blažene sanje; kakor bi stopali božji duhovi nalahno po prstih in prinašali sladke misli. Vse govori s svečanimi, počasnimi besedami; srca se mečijo in grde misli ne sme biti v njih — v nobenem, na ta sveti večer še celó ne!

Tudi pri Skončarjevih so jaslice. Tudi pri njih hodijo lepe misli po sobi, in v srcih vseh treh bivalcev ni najmanjše misli, ki bi skrunila svetost lepega večera.

Toda ni pravega veselja; nekoga manjka — manjka gospodarja; očeta ni!

Mati sedi v zapečku; glavo ima podprto v dlan in misli. Daleč v Ameriko so zašle njene misli: kje, kako božičuje on, oče? Jože, dečko šestnajstih let, sedi pri peči in posluša Angelico, ki bere lepo božično povest.

Naenkrat odloži dekletce knjigo in vpraša: „Mati, kdo ve, kje in kako obhajajo oče sveti večer?“

Mati se zdrzne iz sanj. „Bogve,“ odgovori.

„Mati, kakšni pa so oče? Jaz se jih skoraj nič več ne spominjam?“ spet vpraša hčerka.

„Kako se boš spominjala? Saj si bila stara komaj štiri leta, ko so odšli v Ameriko. — Veliki so, prijazno gledajo z modrimi očmi; pod nosom pa imajo košate

brke. — No, zdaj kar so v Ameriki, so se gotovo kaj izpremenili,“ odgovori mati.

„Jaz se jih pa še dobro spominjam“, reče Jože. „Kot bi bilo včeraj, se mi zdi, kako so odhajali in smo jih spremili na kolodvor.“

Kratek molk nastane.

„Saj, ko so šli, so obljubili, da se v treh letih gotovo vrnejo. A sedaj teče že četrto leto, pa jih le ni,“ nadaljuje Jože.

„Mene tudi malo skrbi,“ reče mati. „Že dva meseca ni nič pisal. Prej je vedno kaj poslal in pisal, da bo prišel domov. Sedaj pa že dva meseca nič. Moj Bog, mogoče nima dela.“

„Mati, morda danes pridejo, ko je sveti večer. Ravno včeraj sem brala, kako se je vrnil neki oče ravno na sveti večer domov, ko ga ni nihče pričakoval. Ej, to bi bilo veselje,“ se vtakne vmes Angelica.

„E beži, beži! Ti si otrok, in otrok govori po otročje. Brala si že lahko, pa to so samo povesti. Mogoče se je kdaj res zgodilo, a vse je olepšano in ginljivejše pisano, kot je morda bilo v resnici,“ jo zavrne mati.

„Meni pa kar nekaj sili v srce, da bodo še nocoj prišli oče,“ spet odgovori hčerka.

„Bog te usliši!“ dé mati in se zamisli.

Tudi Jože utihne. Po glavi mu šume materine besede: „Moj Bog, mogoče nima dela,“ in njegove misli niso bile vesele.

Angelica pa je sanjala, kako bi bilo lepo, če bi oče nocoj, na ta sveti večer, prišli domov. To bi bil lep sveti večer, da še nikdar takega! To bi bilo veselo svidenje! A mati so rekli: „Ti si otrok, in otrok govori po otročje; to so samo povesti,“ in že ne upa skoro nič več, da bi res prišli. Misli le, kako bi bilo lepo, če bi prišli, a verjame ne — — —

Skozi noč se zasliši zategnjeni žvižg vlaka. Kolesa zaškripljejo, zaropočejo vozovi in se ustavijo. Par ljudi izstopi . . . Žvižg, šum, škripanje in ropotanje in, vlak beži dalje, kakor črna črta po belem papirju. In zopet vse tiho . . .

Skončarica se zdrzne. Slišala je žvižg in ropot vlaka; saj je oddaljena postaja komaj pet minut, in

ponoči se sliši vse bolj in vse dlje. „Ej, če bi vendarle prišel danes!“ — pa samasebi se nasmehne. „Ne bodi vendar otročja, saj nisi osemletna Angelica. Bi bil vendar pisal, če bi mislil priti?“ In spet misli dalje — —

Pa kar se odpro vrata — in na pragu stoji mož. Velik mož, v dolgi zimski suknji s kovčkom v roki. Pod nosom ima košate brke; prijazno mu gledajo lepe modre oči, na glavi pa ima ameriksanske noše klobuk.

Mati debelo gleda; tudi Jože začudeno strmi; Angelica pa se stisne k materi. Ali so sanje ali je po-vest, ali je resnica?

„No, kaj gledate? Ali me ne poznaš, Neža? I. Andrej!“ reče tujec in odloži kovčeg.

„Ali je resnica? Andrej!“ zakliče mati, skoči z zapečka in objame moža.

„O, oče,“ vikne Jože, ki brzo spozna očeta, in poljubi prišleca.

„No, kaj pa ti, Angelica? Kaj se tiščiš tako od strani? Saj si rekla, da pridejo danes oče. No, sedaj so pa res tukaj,“ reče mati svoji hčerki.

Angelica da roko očetu in ga poljubi — — —

Kdo bi opisal vsa lepa darila, ki jih je prinesel Skončar iz daljne dežele? Kdo vse njegovo pripovedovanje o trpljenju, ki ga je bilo mnogo več kot sladkosti. — Ej v tujini sladkosti sploh ni! Ni si mogel revež kaj, da ne bi prišel domov. Ni mogel več vzdržati v tujini — tako daleč od dragih domačih; tako daleč od drobne rodne vasice. Tudi si je — hvala Bogu! prislužil toliko, da Skončarjevim ne bo treba več stradati. Tako je pripovedoval Skončar.

*

Lep sveti večer je bil, kakor ga ni obhajala tisto zimo nobena hiša v lepi Gorenji vasi. Lep sveti večer, kakor ga ni še nikdar praznovala kočja koncem vasi . . .

Bogumil Gorenjko.

Kratkočasnica.

Zvezde. Oger gleda skozi velik daljnogled zvezde ter vzkligne: „Da zvezdoznanci vedo, kako daleč je kaka zvezda, to še ni tako čudno, a čudim se, da vedo, kako je kateri ime.“

Odgonetka zastavice v št. II.

V razredu je 93 angelčkov, 60 angelov varihov in 33 izvodov „Angelčka“.

Prav so uganili: Zacherl Francišek, učenec v Ljutomeru; Žargi Maksi, v Kamniku; Gruden Ivan, Retje pri Vel. Laščah.

Odgovor na šaljivo vprašanje št. II.

Gos — ose — senice.

Vabilo na naročbo.

Izvedel sem, da se mladi čitatelji veselite „Angelčka“ in željno pričakujete vsake nove številke, in sicer, da ga tem rajši čita, čim pridnejši je kdo. Ker pa smem pričakovati, da želite vsi napredovati v pridnosti, se smem nadejati, da bo imel „Angelček“ v nastopnem letu še več naročnikov; seveda vse dosedanje, ki se bodo pa tudi trudili, da privabijo še mnogo novih. Urednik pa tudi obljubi, da bo naš listič marljivo preskrboval s koristnim in kratkočasnim berilom pa z lepimi slikami.

„Angelček“ izhaja kot brezplačna priloga „Vrtcu“, a se lahko naroča tudi posebej za 1 K 20 h na leto. (Kdor naroči 10 iztisov skupno, dobi 1 izvod po vrhu.) Prodajajo se tudi še poprejšnji tečaji, in sicer II. – XVII. po 1 K (vezani) v **Katoliški Bukvarni**. Naročnina za XVIII. tečaj pa naj se pošilja z naslovom: **Anton Kržič, c. kr. profesor, ali pa upravništvo „Vrtca“ v Ljubljani (Sv. Petra cesta 78).**